

XIV. ÉVF. * 240. SZAM
Cluj—Kolozsvár, 1931.
október 25 Vasárnap
5692 ÉV Chesvan 14

Taxa pos
platite in nu.
No. 224.716

Ara 5 lej

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (volt Brassai
ucca) 19. szám. Telefonszám: 3-77

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Félévre 650 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Egy évre 10 dollár
Egy hóra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénzem)
Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel

AG

gyan, de
niók

zgatóságon

ellebbezésnek most
akadály. A pén-
érdekes helyzetet
a fások, ha a fel-
okot megnyerik.
ell kiigényeljük a
pénzbüntetést. A
nyugta segítség
ők jogi képviselői
lebbezéseket a já-

g a keres-
íránt

prefektus részt

a mitingon megje-

gyébként a Sfatul
ként jelennek meg
érdeklődnek a bér-
alakulása iránt. A
deklódás arra ma-
a kereskedők teljes

Ipar és Kereske-
gytermében megje-
fogja tudni befő-
mely az üzletben
ilyes követelésében
egindítóival.

gyéves őrség, Suppé

zene.
szerű hangv.
Tánczene.
pin-zene. 23: Tánc-

nyű zene.
gorajáték.
mmofón.
ach: Az ezreddobos

ónikus hangv.
shangv.
enekar.
ssenet: Manon című

elveszünk azonnalt

kiadó. Monostori ut

rólág Mandelbaum
Ferd. 20. szerezhet
zsmabundák 10.000
00 lejtől, macska-
nutriet 3500 lejtől.
kül. Kérném meg-

e. parkettes butoro-
lólval. Calea Regala
zint, utolsó ajtó.

gyetemi hallgatók
ányotthonban Cluj.
9. Nyelv- és zene-
s. Mérsékelt díjak.

m-apparátust meg-
gére.

n lakás Kálmán u.
Ferenc József ut
ízmaster.

szám alatt kétszo-
zonnal kiadó. Ház-

As Uj Kelet az ef
és bászági zsi
nap!
Cikkeink után
forrás megjel
Kéziratokat n
megörzésükre

Robert
Budapest
21 11 8

KELET

ESZDÓ POLITIKAI NAPILAP

A zseni és az arany

Edison meghalt és eltemették. Persze nem egykönnyen tér napirendre a világ, legnagyobb feltalálójának halála fölött. Különösen Amerikában gyászolják még ma is mértőletes újságcikkek a modern világosság megteremtőjét. Az egyik nagy newyorki újság valódi amerikai módra már ki is kalkulálta, hogy mit érnek Edison találmányai pénzben kifejezve.

Egészen tekintélyes summa jött ki belőle.

Másfélmilliárd dollár. Persze aranyban. Vagyis Edison találmányai egyenlők volna a másfélmilliárd aranydollárral. Mekkora nagy hazugság.

Hiszen kaparna csak össze Amerika akár másfélmilliárdnyi aranydollárt is és rakna belőle akkora halmot, mint az Eiffel torony, mégsem érne vele semmit. Akármennyi arany gyűlne is halomba, az összes aranydollárak együttvéve sem tudnának egyetlen Edison-féle találmányt sem kispekulálni.

Mert a zseni arany nélkül is zseni. De az arany csak holt anyag, amely a zseni alkotó keze nélkül többet ért, mint használ.

Szabadság — a Vasgárdának

Ami ma történt, az tényleg több a soknál. A kormány engedélyt adott a Vasgárdának arra, hogy november 12-én és 13-án kongresszust tartson Nagyváradon.

A vasgárdisták azért kell kongresszus, mert ugyanakkor lesz a borsai per fellebbviteli tárgyalása. Először a megyei prefektustól kértek a kongresszusra engedélyt, de Ghica prefektus, aki még emlékezett a nagyváradi rombolásokra, úgy találta, hogy a vasgárdisták gyülekezete veszélyeztethetné a közrendet és megtagadta az engedélyt.

Mit törődik azonban a kormány saját exponensének véleményével? A prefektus csak gondoljon, amit akar, a belügyminiszter a saját szakállára mégis engedélyt adott a gyűlésre, mert a kormány tiszteli a szabad véleménynyilvánítást.

Milyen fontos lett egyszerre a kormánynak a levitelt suszterkirály szabad véleménynyilvánítása. Mert a nagyváradi Vasgárda elnöke nem más, mint Petringenaru, az egykori hírhedt budapesti suszterkirály, akit nem is olyan régen még három ország — közöttük Románia is — különböző ügyekért szétlétben és hosszabban kördözött.

Azóta vasgárdista lett Petringenaruból és a kormány, amely éppen most tiltott be Bukarestben két lapot a pénzpiac nyugalma érdekében, Petringenaru szabadságjogai előtt fejet hajtott.

Nem elég nekünk az, hogy a kormány az engedély megadásával együtt megígéte a rend fenntartását is.

Hallottunk már eleget ilyen ígéretet. Ne ígérjen a kormány, mert ráfizettünk már az ígéretekre. Mutassa meg most rögtön, hogy akarja-e fenntartani a rendet, vagy nem.

Ha akarja a rendet, akkor vonja vissza a vasgárdisták kongresszusának engedélyét.

Családirítás Berlinben

Egyre többször és egyre több hír érkezik munkanélküliek öngyilkosságáról, tömeges családirításáról. Ezek a hírek mint egy praeludiumai, bevezetői annak a nagy teli borzalom-szimfóniának, melynek vezető-motívumait most komponálja a történelem.

A téltéségre kárhozottat kezek valami foglalatosság után kutatnak s mert más foglalatosságra nincs kilátásuk: saját magukat és családjukat gyilkolják le. A modern pszichológia megállapította, hogy az emberek faj- és létfenntartási ösztöne mellett egy hatalmas harmadik ösztön dominálja cselekedeteinket, az úgynevezett halálösztön, mely a mások és ma-

A pénzpiac reorganizálásával kapcsolatos események kielezték a politikai helyzetet

A belügyminiszterium betiltotta a Lupta és az Ordinea című bukaresti lapok megjelenését. Ma dönt a Marmorosch Bank igazgatósága a kormány tervének elfogadása fölött

Bucuresti-Bukarest, október 24. (Az Uj Kelet tudósítójától). A Marmorosch Bank reorganizálása érdekében folytatott tárgyalások befejezéshez közelednek. A vezető pénzügyi tényezőknek sikerült végül egy bizonyos megoldási módozatban megállapodni. S amennyiben ezt a formulát a Marmorosch Bank is magáévá teszi, úgy a reorganizálás valószínűleg rövid időn belül meg is történik. Argetoianu pénzügyminiszter, Manoilescu bankormányzó és Auboin francia pénzügyi szakértő ma délelőtt folytatták a pénzügyminiszteriumban pénteken megkezdett tanácskozásait. Manoilescu kifejtette ezalkalommal a Nemzeti Bank állásfoglalását és megjelölte azt a határvonalat, amelyen túl a jegybanknak nem áll módjában a pénzpiac segítségére sietni.

Manoilescu expozéja után ismét megvitatás tárgyává tették a különböző segéti módozatokat. A tanácskozások eredményeképpen a három pénzügyi tényező között megegyezés jött létre egy bizonyos reorganizálási módozat tekintetében, amelyet a Marmorosch Bank igazgatóságának tudomására hoztak. A tanácskozásokba éppen ezért bevonták Tabacovicit, a Marmorosch Bank igazgatóját, valamint Rosenthal és Anibal Teodorescu ügyvédek, akiktől szakértői véleményét kértek a bank helyzetére vonatkozólag.

Vasárnap délre meg lesz a döntés

Szombat délután összeült a Marmorosch Bank igazgatósági tanácsa, hogy döntson a pénzügyi kormányzat javaslatának elfogadása, vagy el nem fogadása felett. Az igazgatósági tanács tárgyalásai a késő éjjeli órákba behúzódtak. Sem a kormány javaslatáról, sem az igazgatósági tanács állásfoglalásáról nem sikerült eddig részleteket megtudni. Valószínűnek látszik, hogy a Marmorosch Bank igazgatósági tanácsa vasárnap délelőtt is folytatni fogja tanácskozásait. Döntés vasárnap délre várható. Az Adeverul valószínűnek tartja, hogy a bank igazgatósági tanácsa kénytelen lesz elfogadni a kormány javaslatát s alá fogja vetni magát az abban foglalt feltételeknek.

Betiltották a Lupta és az Ordinea további megjelenését

Bucuresti-Bukarest, október 24. A Marmorosch Bank sorsa körül folytatott tár-

gyalások és különösképpen az Argetoianu és Manoilescu közötti nézeteltérések meglepő mértékben elmeresítették a belpolitikai helyzetet. Péntek délután a belügyminiszterium rendeletére elbontták az Ordinea című liberális lapot, szombat délután pedig Argetoianu belügyminiszter betiltotta a Lupta és az Ordinea című lapok további megjelenését. Ez a kemény intézkedés, amely az ostromállapot beszűkítése óta egyetlen egyszer sem fordult elő, hatalmas feltűnést keltett és különösen a liberálisok részéről váltott ki rendkívül heves tiltakozásokat. A belügyminiszter szombat délután el akarta koboztatni a Viitorul is, a liberális párt hivatalos lapját, később azonban az idevonatkozó utasítást visszavonták. Az Ordinea és a Lupta nyomdahelyiségei előtt erőteljes esendőrkordont helyeztek el arra az esetre, ha egyesek mégis megkísérelnék a lapok megjelenését.

A két lap betiltása miatt Bukarestben a hangulat meglehetősen izzó. A belügyminiszterium egyébként ezzel kapcsolatosan a következő hivatalos kommunikét adta ki:

„Ezekben az országban nézve oly súlyos napokban a román sajtó nagy többségében megértette feladatát és segítségére sietett az államnak, a piac megrugtatásában. Akadt azonban két zsaroló lap, amelyek hamis hírek terjesztésével egyenesen bizalmatlanságot és pánikot akartak előidézni. A belügyminiszterium sajnálattal kénytelen éppen ezért a két lap megjelenését betiltani.”

A CHARITÉ szanatórium

Dr. Steiner v. egyetemi nyilv. rk. tanár vezetése alatt.

Cluj, Str. Regalá (v. Maiális-u.) 12a

Uj osztályt rendszeresített napi 150, ill. 200 lej elítélési és ápolási díjjal. Műtétesen lényegesen leszállított pausz árak.

gunk életének romlásában nyilvánul meg.

A nyomor és kétségbeesés ezt a harmadik ösztönt erősíti meg a másik két primár-ösztönrel, az alkotó és küzdő energiákkal szemben. Amikor a lét- és fajfenn tartás ösztönétől hajszolt akarát véglege sen hajótörést szenved a fennálló társadalmi akadályokon, akkor a halálösztön, ez az ősi destruktív szellem minden fék nélkül kezd el működni.

Első fázisában ez a romboló ösztön a szűkebb környezet, egyes emberek, esetleg maga az egyén ellen fordul: gyilkosság, vagy öngyilkosság teszi az illetőt. Már ez is antiszociális megnyilvánulás, amit azonban ment az a lélektani kényszer, melyet az egzisztenciális fennmaradás lehetőségének teljes csödéje igazol.

Van azonban a romboló ösztönnek egy sokkal végzetesebb megnyilvánulása is. Amikor már nem elszigetelten, nem egynekre korlátozódva jelenik meg, hanem

társadalmi, helyesebben tömeg-pszichózis formájában. Ekkor alakul ki az a forradalmi szellem, mely már nemcsak dologi romlásokban nyilvánul meg, hanem az egész fennálló társadalmi rend lerombolására irányul.

Berlinben tegnap egy munkanélküli kirtotta egész családját, ezután ő maga lett öngyilkos. Példáját holnap talán mások is követni fogják. Holnapután azonban már ezek az öngyilkos- és családirító jelöltek a fennálló társadalmi rend ellen fordulhatnak.

Eppen ezért azok, akik hónapok óta a világ megnyomorított gazdaságának a szanalásán török a fejüket, meg kell lássák ezeket a tüneteket is. Felkiáltó jel egy ilyen családirítás is, hogy a sok konferencia után itt van már az ideje a megváltó cselekedeteknek is, hogy végre valóban megbékélhessen a világ s a békével együtt megkezdődhessek a beteggé fajult lelkek leszerelése is.

VILÁG TÜKRE

A huszonöt éves köpenickiáda

Olyan kevés az, amit 25 év előtt Voigt Vilmos derék foltozó-suszter akart. Külföldre akart kivándorolni, új életet akart kezdeni, más környezetben leélni öregségét, talán valahol munkát találni. De a hivatal, a bürokrácia minden országban mindenképpől való volt és még megrendíthetlenebbül ült a trónján a hajdani Perorsországnak. A porosz hivatalnok kádijára, az illetékes paragrafusra ült és a büntetett előéletű Voigt bácsinak nem adta ki az utlevelet.

Voigt bácsi erre elhatározta, hogy a bürokráciát bürokráciával győzi le, a hivatalnokot magasabb hivatalossággal semmisíti meg! Ha nincs hivatal, mely utlevelet állít ki számára, akkor ő majd teremt magának, önállóítja magát és kiállítja a saját maga hivatalában az utlevelet. Így vásárolta meg Potsdamban a kapitányi uniformist, így szerzett maga mögé, mint marcona tiszt, őrséget, csapatot és így vonult be aztán csapatai élén Köpenickbe, ahol rendőrséget győverzett le, kapitányt, polgármestert fogott el, mellékesen utlevelet szerzett és nem utóljára lefogalta a pénztárt.

A köpenicki kapitány hamarosan bevégezte dicsőségesnek indult pályafutását. Az egyenruhát hamarosan le kellett vetnie, fel kellett ereslnie a rabok szürkébb és egyhangubb öltönyével. De a dicsőség nem mulik ilyen hamar! A negyedszázadot, ime, Voigt cipész hire túltelte és a „köpenicki kapitány“-ról ez alatt az idő alatt könyvek jelentek meg, szindarabok íródtak.

Es ez érthető is. Nem engedhetjük elhalványulni ennek a derék susztermeiszternek az emlékeztét, ne feledkezzünk meg róla, hiszen mindannyiunk nevében eselekedett, mikor leplezte és kiesufolta és orránál fogva vezette a magas bürokráciát. Hogyan nevetett az egész világ a „köpenicki kapitány“ hősi eselekedeteinek és a porosz hatóságokon! És hogyan nevetünk még ma is, újból, ha egy-egy újabb „köpenickiáda“ híre halljuk!

Bár kétségtelen, hogy a nevetésünk azóta elhalkult. Tagadhatatlan, hogy azóta Domela ur esete, mint az utolsó évek legszebb „köpenickiáda“ még sikerültebb és még mulatságosabb volt. Azonban nagy a konkurencia! Az utóbbi években világossá vált valamennyiünk előtt, hogy majdnem magas hivatalban „köpenickiek“ ülnek. Nézzetek szét a világban és azt tapasztalhatjátok, hogy suszterok ültek a legfelsőbb íróasztalok mellé! Mussolini Milánóban csináltatott magának egy egyenruhát, felhuzta és beleült Olaszország diktatori székébe! Hitler ur mint zupás őrmester barnára festette a bluzát és Németország lakosságának egy ötöde kézzel vezető alatt megostromolni a polgármestert hivatalt (miközben a nagy Adolf első sorban a pénztárakra gondolt!) Nézd meg dr. Pfrriemer, vagy Starhemberg hereg fényképét, gondolj Albánia és Litvánia diktátoraira, a tengerenagyokra, hirtelen támadt uniformisokra, belátod-e már, hogy Voigt ur iskolát csinált!

A legszelidebb nevekről derült ki az utolsó tizenöt esztendőben, hogy

Maniu után Averescu marsall is lemond a pártelnökségről

Nagy érdeklődéssel várják az avereszkánusok mai kongresszusát. Maniu Bukarestbe érkezett és utódjának kijelölése ügyében tárgyalt a nemzeti parasztpárt vezérével. Párbaft vívnak egymással Madgearu és Ioanitescu volt nemzeti parasztpárti miniszterek

Bucuresti-Bukarest, október 24. (Az Uj Kelet tudósítójától). Maniu Gyula volt miniszterelnök Kolozsvárról jövet, szombaton reggel a fővárosba érkezett. Maniu eredetileg azért utazott Bukarestbe, hogy részt vegyen Liviu Rebreanu, a híres román regényíró lányának esküvőjén. Rebreanu a nemzeti parasztpárti kormány alatt a népművelődési ügyosztály vezérigazgatója volt és Maniu lelkes hívei közé tartozott.

Természetes dolog, hogy Maniu bukaresti útját kapcsolatba hozták a legújabb politikai eseményekkel is. A fővárosi sajtó hasábos cikkeiben foglalkozik a volt miniszterelnök utjával, amelyhez messzeható következtetéseket fűznek. Maniu Bukarestbe való megérkezése után Madgearu volt pénzügyminiszterrel tárgyalt, aki dél előtt 11 órakor Szinajába utazott, hogy audiencián jelenjék meg az uralkodó előtt Délben félkettőkor Popovici Mihály lakásán érkekezetre ültek össze a nemzeti parasztpárt vezetői, majd Maniu Mihalacheval folytatott hosszas tanácskozásokat.

„Munkanélküli lettem“

A tanácskozások alatt Popovici Mihály villájában igen sok bukaresti és külföldi újságíró gyűlt össze, akik Maniutól politikai nyilatkozatot kértek. A volt miniszterelnök a következőkkel hártotta el az intervjút:

— Nem politizálok. Munkanélküli lettem.

Maniu a továbbiakban is kitért a politikai természetű kérdésekre való válaszadás elől és a badacsonyi élet romantikus szépségeinek leírásával szórakoztatta az újságírókat.

A Curentul szerint Maniu bukaresti tartózkodását fogja a nemzeti parasztpárt felhasználni arra, hogy véglegesen rendezzék az elnökség kérdését. Három megoldás lehetséges. Az első Titulescu és ha az ő személye mellett történne az állásfoglalás, úgy Maniu fog a londoni követhez levelet intézni és arra kérni, vegye át pártjának vezetését. Erre a levélre azért volna szükség, mert Titulescu ép Maniura való tekintettel huzódzik az elnökség vállalásától.

Triumvirátus — párt élén

Amennyiben Titulescu mégsem vállalná és a hozzá küldendő kurir eredménytelenül térne vissza, úgy vagy egy triumvirátus venné át a párt vezetését, vagy pedig mégis új elnököt választanának, utóbbi esetben azonban a választás nem szólna állandó időre, mint eddig, hanem csak 1—2 évre, úgy, hogy Maniu számára mindig meg volna a lehetőség a visszatérésére.

Nem egységes a párt

Az Adeverul szerint az elnökség kérdése még igen sok fejtörést fog okozni a nemzeti parasztpárt vezetőségének. A párt két szárnya ugyanis távolról sem látszik egységesnek ebben a kérdésben. Az erdélyiek nem tartják sürgősnek Maniu helyének betöltését. Az erdélyi álláspont szerint a párt egységét egyáltalán nem látják fenyegetni az, hogy a mai ideiglenes állapotot fenntartsák. Az Adeverul tudni véli, hogy Maniura igen deprimálón hatott a taranisták magatartása, akik egyre türelmetlenebbül követelik a helyzet tisztázását. A taranisták veszélyeztetve látják a párt egységét arra az esetre, ha a nemzeti parasztpárt elnöki székét rövid időn belül be nem töltik. Mindenesetre hajlandók egy olyan személy megválasz-

tásához is hozzájárulni, aki adott esetben átadná helyét Maniunak.

Madgearu és Ioanitescu párbaja

A nemzeti parasztpárt fővárosi szervezetében egyébként kinos konfliktus történt. Madgearu volt pénzügyminiszter és D. R. Ioanitescu volt belügyi alminiszter között nézeteltérés támadt a bukaresti városi tanács nemzeti parasztpárti tagjainak magatartása miatt. Az történt ugyanis, hogy a nemzeti parasztpárt tanácsosok a város nyilvános közgyűlésén panamázással vádolták meg egymást. Madgearu emiatt szigorúan megfedte a renitens tanácsosokat, míg D. R. Ioanitescu védelmükre kelt. A két politikus között heves szóváltás keletkezett, amelynek során meg sértették egymást. Az ügy lovagias utra terelődött. Madgearu megnevezte segédeit, Ghelmegeanu volt képviselő és Pop Zorilla kapitány személyében, míg D. R. Ioanitescu segédei Spineau és Constanti-

nescu volt képviselők lesznek. A liberális sajtó gúnyosan aposztrofálja a nemzeti parasztpárton belül uralkodó „egységet“.

Averescu marsall audienciái?

Bucuresti-Bukarest, október 24. Politikai körökben nagy érdeklődéssel tekintenek a néppárt vasárnapi bukaresti kongresszusa elé, amelyen hír szerint Averescu marsall szenzációs kijelentéseket fog tenni. A marsall többek között nyilvánosságra fogja hozni azokat a beszélgetéseket, amelyeket audienciái során az uralkodóval folytatott. A kongresszus napirendjén szerepel a pártelnöki mandátum megújítása. Politikai körökben úgy hirlík, hogy Averescu marsall nem fogja vállalni az elnökséget, amelyet a kongresszus ismétlenül fel fog neki ajánlani.

Az Adeverul ezzel kapcsolatban azt írja, hogy amennyiben a marsall valóban visszavonulna, úgy ez a visszavonulás a Maniuehoz hasonló körülmények között

A belügyminiszterium engedélyezte a Vasgárdisták nagyváradi kongresszusát

A borsai nagypör táblai főtárgyalásával egyidőben tartják meg kongresszusukat a Vasgárdisták

Oradea-Nagyvárad, október 24. (Az Uj Kelet tudósítójától). A nagyváradi rendőr kveszturához szombaton reggel feltűnéskeltő rendelet érkezett. A belügyminisztérium közli a rendőrséggel, hogy a Zelea Codreanu által kérvényezett nagyváradi Vasgárda-kongresszus megtartását november 12. és 13-ra engedélyezi, ugyanakkor azonban közli, hogy uccai felvonulásokra a belügyminisztérium nem adott engedélyt.

A kongresszus megtartásának híre Nagyváradon óriási feltűnést keltett. Különösen az okoz kinos szenzációt, hogy a nagygyűlés egybeesik a borsai monstreper táblai főtárgyalásával, amikor Nagyváradon lesz a Vasgárda egész vezér-

kara. A nagyváradi zsidóság, mely 1927-ben egy példátlan rombolás borzalmain ment keresztül, érthető rettegéssel gondol a novemberi napokra, ahol mindazok az események bekövetkezhetnek, melyek 1927-ben minden hivatalos ígéret ellenére bekövetkeztek.

A biharmegyei Vasgárda-szervezet részéről Petringenaru, az ismert cipészpolitikus és vasgárdista elnök nyilatkozatot adott a lapoknak, amelyben kijelenti, hogy a kongresszus csak adminisztratív kérdésekkel kíván foglalkozni és nincsen olyan jellege, amelytől bárkinek is tartania kellene.

Rheumatikus fájdalmak vannak?

Vásároljon a gyógyszerterápiában egy EGGER-féle

RHEUMA-BALZSAM-OT

40 lejért, dörzsölje be vele a fájdalmas testrészt és megszűnnek a fájdalmak.

ugyanazon okokból történne. A lap közli egyik néppárti vezető politikai nyilatkozatát, aki többek között a következőket mondta:

— Nem hiszem, hogy Averescu marsall a párt ragaszkodását és szeretetét látva, visszautasítaná lejárt mandátumának megújítását. Amennyiben ez mégis megtörténne, úgy hiszem, hogy a tömegek követni fogják őt új orientációban épügy. ahogy követték a katonák, midőn megszervezte és maga köré gyűjtötte a demoralizált és szétszűllés előtt álló hadsereget. A marsall egyébként tudatában van az ő nagy történelem-politikai felelősségének. A pártelnökségről való lemondása éppen ezért nem jelentené az aktív politikai élet től való visszavonulását is.

Javi román Minulescu ir volt

Bucuresti-Bukarest általában hadilábra. Avval a prof buktatta diákkorá lágírú lesz, vagy hatatlanság glór tudja megállani, ne utaljon arra, h volt a tanár. Pe megrovásán kívül van az irodalomt egykori rossz tan és utólag megboss

De a bosszu ne nevetnek mostanál jeles író esetén Bu számos kitünő mű mán irodalmat, magas állásban is riumban. Minulesc bárthatta, hogy z záiáfis osztályban nakidején. Es meg nyelvöl. Irt em amelyiknek az vo dőfésnek szánt cí román nyelvöl“.

Ámde él még a tatta Minulescut olvasta egykori j amelyiknek fedelé nyás: „Javitóztam A professzor gondó és akárcsak hol megkékeruzáztaj val a helyesírást, k kat és valami ké hibát. Kétszáz figy szabálytalanságot. könyvet és vissza. És egy levelet irt

— Kedves fiam, hogy javítottál a azt nem értem, h javított. Ma is tele lenségél. Ma bizo nál nálam...

A professzor meg gény, sokat támadt ugyancsak van mit hanyag diák később és halhatatlan lesz.

Személyes há tében indu járás Capu inspek

Cluj-Kolozsvár, o let tudósítójától). I hogy Capusan belü ügyelő ellen, aki a igazgatóságnál mű meg azon a címen, sekért baksist fogad indult Capusan ell vizsgálóbíró megke Pastia vizsgálóbíró ritó vallomást tett sereg tanut is kiha ból megállapította, lyi hajszra áldozata. karesti vezérfelügyü kedés hatására fü sából.

Az egyik kolozsv kérdéssel kapcsolat kolozsvári román u dolta meg. A Capus fejeztével a Jones elesett. Ennek elle zett a vizsgálóbíró tette, hozv a hivatá tását kéri önmaga pítására, hogy bün Pastia vizsgálóbíró sét tudomásul vett Pastia vizsgálóbíró nyilatkozott és kije cu ellen emelt vád mert Capusanról e más sem hangzott

A sport e

Két hatalmas lex 757 oldal, 500 ill mellékletel, egész 408 lej. Utánvetté di LEPAGE Clu litások jegyzékéi

Két és félmilliárd lejjel redukálják a CFR költségvetését

Bucuresti-Bukarest, október 24. (Az Uj Kelet tudósítójától). Mint ismeretes a kormány gazdasági bizottsága elhatározta a CFR személy- és áruszállítási tarifájának leszállítását. Az új tarifa kidolgozására bizottságot alakított a CFR vezérigazgatósága. A bizottság tegnap ülést tartott, amelyen részt vettek Argetoianu pénzügyi-

miniszter, Válcovici közlekedésügyi miniszter, Carpen, ipar és kereskedelemügyi és Stefanescu-Amza hadügyminiszterek. Ugyancsak megjelent az ülésen Jonescu tábornok, a CFR vezérigazgatója és Mereuta mérnök, alvezérigazgató. Válcovici közlekedésügyi miniszter felszólalásában elismerte, hogy a CFR tarifája meglehe-

tősen drága. A személyi és áruszállítási illetékek leszállításánál azonban nem szabad szem elől téveszteni azt, hogy a stabilizációs tervhez szigorú intézkedéseket tartalmaz a CFR költségvetésének egyensúlyban tartásával kapcsolatosan.

A közlekedésügyi miniszter szerint éppen ezért a szállítási tarifa leszállítása csak a CFR üzemműködésének csökkentésével párhuzamosan történhetik meg. A személyszállítás terén jelentős megtakarításokat lehetne eszközölni az autómotorok beállításával, míg a teherszállítás költségeit a kamionszerszám bevezetése csökkentené. Jonescu vezérigazgató javasolta, hogy a kiviteltre kerülő tengeri szállítási illetéket tíz százalékkal mérsékeljék, a nyersolaj illetéket pedig tíz tonnás vagononként 260 lejjel szállítsák le. Jonescu bejelentette, hogy a kőszén szállítási illetékének leszállításáról egyelőre nem lehet szó. Argetoianu pénzügyminiszter felszólalásában arra kéri az igazgatótanácsot, hogy a redukció eszközölésénél vegyék figyelembe a stabilizációs törvény vonatkozó rendelkezéseit. Jonescu tábornok egyébként ma délelőtt audiencián jelent meg az uralkodó előtt és ismertette a vasut mai helyzetét. A CFR vezérigazgatója rámutatott arra, hogy a vasut jövő évi költségvetését 2 és félmilliárd lejjel redukálni fogja, anélkül, hogy újabb munkás, vagy tisztviselőelbocsátásokra volna szükség.

Fűrészporkályhával

szabadalmazott szerke etben a legolcsóbb a fűtés. Bármilyen nagvságu helyiségek biztosan kifűthetők. Mélyen leszállított árak.

MARKO V. mérnök Cluj, Str. N. Iorga 11. Telefon 453.

Közeledik november 1. Jönnek a házbérgond k!

Egy kis szerencsével egész életére megszabadulhat nemesak házbérgondjaitól, de minden anyagi bajától is, mert egy 100 lejes Zsidó Kórházorsjegygyel könn yüszerrel

egymilliót nyerhet

még öt osztályon keresztül játszhat a Zsidó Kórházorsjegyekkel a kéthetenként megismétlődő húzásokon

Legközelebbi húzás: **November 1.**

Póstai megrendeléseknél 100 lej beküldése ellenében portómentesen küld egy sorsjegyet a Zsidó Kórházegyesületek Központi Sorsjátékintézőségé, Cluj, Piata Unirii 20.

Vegyen Zsidó kórházorsjegyet!

IMPOTENCIÁT

BESUGÁRZÁS

RÁDIUM BESUGÁRZÁS

RÁDIUM-ULTRA-REGENERATOR

Egyetlen száraz rádium-borogatóval úgy fertiakra mint nőknél teljesen gyógyítja

RÁDIUM-ULTRA-REGENERATOR által, évtizedekre szóló hatással. Ártalmatlan külső kezelés. Kérjen ingyen felvilágosító árjegyzéket

Vezérképviselet: „DIONESS“

Bucuresti U B-dul Cuza, Stradela 1-a No. 10

Javitóztam román nyelvből

Minulescu író érdekes esete volt tanárával

Bucuresti-Bukarest, október 24. Az író általában hadilábon áll a régi professzorral. Avval a professzorral persze, aki elbukta diákkorában. Az író, amikor világhírű lesz, vagy amikor már érzi a halhatatlanság glóriáját feje felett, nem tudja megállni, hogy egy-két célzással ne utaljon arra, hogy milyen igazságtalan volt a tanár. Petőfi Sándort közismert megrovásán kívül igen sok olyan esete van az irodalomtörténetnek, amikor az egykori rossz tanuló visszatér a tárgyra és utólag megbosszulja a szekundát.

De a bosszu nem mindig sikerül. Sokat nevetnek mostanában egy egyébként igen jeles író esetén Bukarestben, aki nemcsak számos kitünő művel gazdagította a román irodalmat, hanem azonfelül igen magas állásban is van az egyik minisztériumban. Minulescuról van szó. Nagyon bárthatta, hogy valamelyik alsó gimnáziumi osztályban javítóznia kellett annak idején. És még hozzá éppen a román nyelvből. Irt ennél fogva egy könyvet, amelyiknek az volt az ironikus és törődésnek szánt címe, hogy: „Javitóztam román nyelvből“.

Ámde él még a professzor, aki megbuktatta Minulescut a román nyelvből. Elolvasta egykori javító diák könyvét, amelyiknek fedelén ott ég a szemrehányás: „Javitóztam a román nyelvből...“ A profeszor gondosan olvasta a könyvet és akárcsak holmi írásbeli dolgozatot: megkérdőjelezte. Aláhuzta kék ceruzával a helyesírást, meg a mondattani hibákat és valami kétszázat talált. Kétszáz hibát, kétszáz figyelmenlenséget, kétszáz szabálytalanságot. Aztán bepakolta a könyvet és visszaküldte Minulescunak. És egy levelet írt hozzá:

— Kedves fiam, azt még csak értem, hogy javítóztál a román nyelvből, csak azt nem értem, hogy engedhetek át a javítón. Ma is tele van az írásod rendtelenséggel. Ma bizony a javítón is elbuknál nálam...

A professzor megbosszulta magát a szegény, sokat támadott tanárokon, akiknek ugyancsak van mit nyelni, ha az egykor hanyag diák később megembereli magát és halhatatlan lesz...

Személyes hajszá következtében indult meg az eljárás Capusan belügyi inspektor ellen

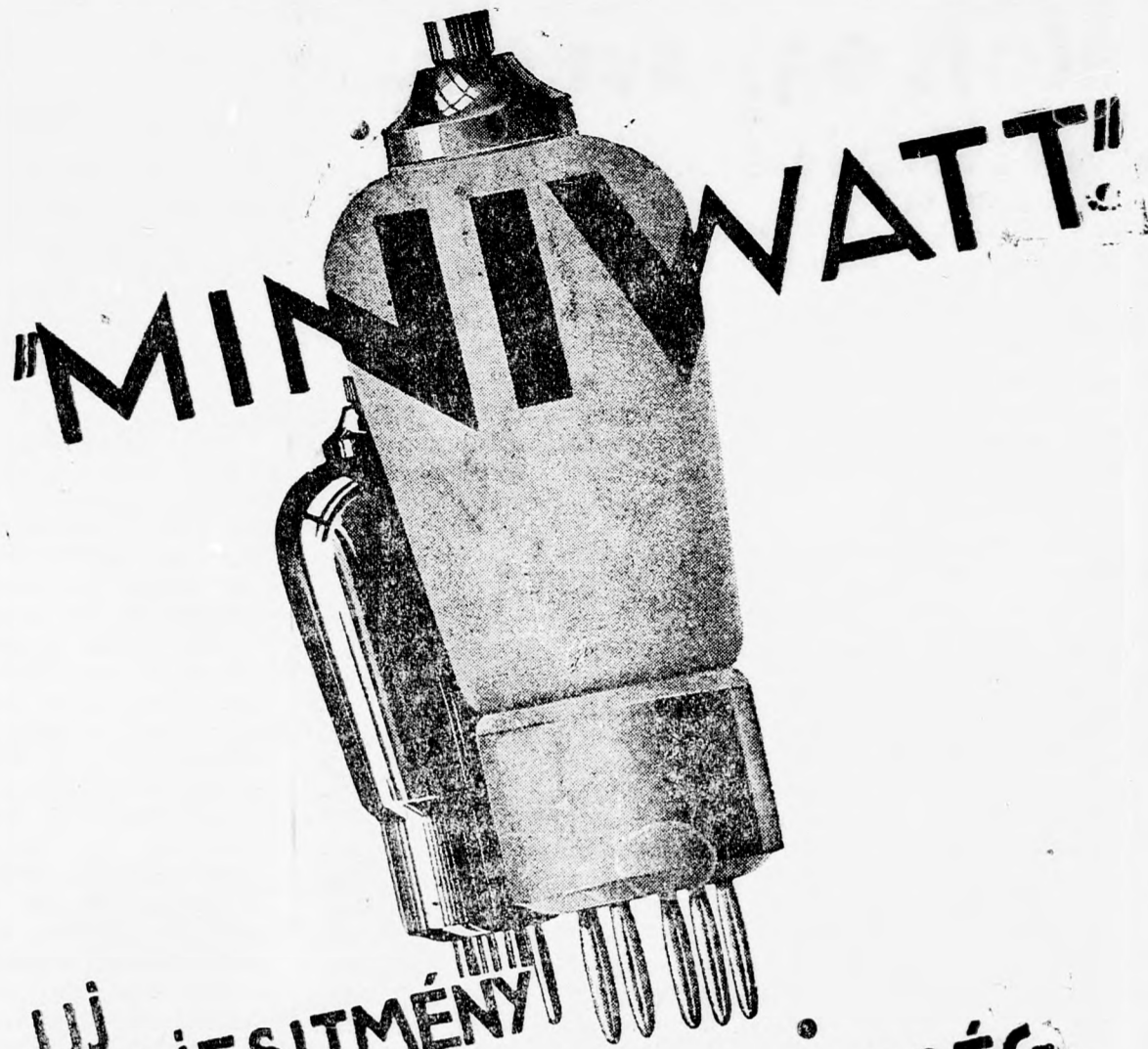
Cluj-Kolozsvár, október 24. (Az Uj Kelet tudósítójától). Megírta az Uj Kelet, hogy Capusan belügyminisztériumi főfelügyelő ellen, aki a kolozsvári tartományi igazgatóságnál működött, eljárás indult meg azon a címen, hogy jegyzői kinevezéseért baksist fogadott el. A vizsgálat megindult Capusan ellen, akinek ügyében a vizsgálóbíró megkezdte a kihallgatásokat. Pastia vizsgálóbíró előtt Capusan kimerítő vallomást tett. A vizsgálóbíró egész sereg tanút is kihallgatott és vallomásaikból megállapította, hogy Capusan személyi hajszá áldozata, akit egy tulbuzgó bukaresti vezérfelügyelő egy régi ellenséges kedés hatására függesztett fel az állásából.

Az egyik kolozsvári román napilap a kérdéssel kapcsolatban N. Jonescu ismert kolozsvári román újságíróval kijárással vádolta meg. A Capusan elleni vizsgálat befejeztével a Jonescu ellen emelt vád is elesett. Ennek ellenére Jonescu jelentkezett a vizsgálóbírónál, aki előtt kijelentette, hogy a hivatalos vizsgálat megindítását kéri önmaga ellen, annak megállapítására, hogy bűnös-e, vagy sem.

Pastia vizsgálóbíró Jonescu bejelentését tudomásul vette. Az érdekes ügyben Pastia vizsgálóbíró az újságírók előtt is nyilatkozott és kijelentette, hogy a Jonescu ellen emelt vád egészen légből kapott, mert Capusanról egyetlen terhelő vallomás sem hangzott el.

A sport erci lonédijaja

Két hatalmas lexikonkötet 349x408 — 757 oldal, 500 illusztrációval, 50 műmelléklettel, egészvásznon diszkötésben 408 lej. Utánvétellel portómentesen küldi LEPAGE Cluj. Kérje az árleszállítások jegyzékét LEPAGE-tól.

UJ TELJESÍTMÉNYI UJ TÖKÉLETESSÉG

Az Ön rádióvevőkészüléke a régi elhasznált csővevőkkel diváját multá és rossz lett. **Ífijítsa azt meg új csővevőkkel!** Cserélje ki rádióvevőcsőveit az új „MINIWATT” csővevőkkel, melyek rádiókészülékét a leadóállomások jelenlegi helyzetéhez idomilják.

Már egy UJ „MINIWATT” csővevővel csodákat művel. Tegyen egy próbát!

PHILIPS RADIO

A kolozsvári fakereskedők bűnvádi feljelentést tesznek az összes romániai kartellek ellen

A fakereskedők járásbírósi perének csattanós epilógusa. A fások elvi döntést akarnak kieroszakolni annak megállapítására, hogy Romániában lehet-e kartellt létesíteni, vagy sem

Cluj-Kolozsvár október 24. (Az Uj Kelet tudósítójától). A kolozsvári járásbírósi ítélete, mely a kartellbe tömörült fakereskedőket súlyosan meg büntette kartellbe-tömörülés vádjával, országsszerte nagy feltűnést keltett. Különösen ipar- és jogászörökben kommentálják az ítéletet, mely ebben a formájában elvi jelentőségű döntésnek látszik. Románia, ahol a cipőfűzőtől a cukorig minden ipari cikk kartellben van és éppen ezért nyögi az ország azt az abnormális differenciát, mely a mezőgazdasági és ipari cikkek árai között fennáll, egy ilyen döntés veszedelmes precedensül szolgálhat.

Egészen fantasztikus ugyanis, hogy ugyanakkor, midőn a fakereskedőket csak több-kevesebb bizonyossággal be igazolt kartellkiszérléért elítélik, Bukarestben a kartellek egész légiója áll készen a kartell és a nagytőkés érdekek védelmében. Ha a fakereskedőket sújtotta az ítélet úgy a törvény egyenlő mértékével sújtani kell a nagyipari kartelleket is. Hangsúlyozni sem kell, hogy a fakereskedők ellen hozott ítéletnek ilymódon való beállítása még érdekes meglepetéseket hozhat.

Ez a felfogás az ítélet egyre jobban hangsúlyozódott ki a fakereskedők körében, akik merész ötlettel akarják

megállapítani, hogy az elvi jelentőségű döntés megállhat-e a lábán, vagy sem. A fakereskedők körében kialakult álláspont szerint, az ítélet után megfelelő módon igazolni kell, hogy a járásbírósi döntés nem állhat meg a helyén. A fakereskedők éppen ezért elhatározták, hogy a Kolozsvári Tüzipakereskedők Szindikátusa, mint jogi személy útján,

bűnvádi feljelentést tesznek az összes vezető kartellek ellen.

A kartellek között a cementkartell, a cukor, a téglá, a papír, az élesztő és a táblaüveg kartell szerepelnek vezető helyen és a fakereskedők már hétfőn be akarják nyújtani a feljelentést, megjelölve azokat a nagyiparosokat, akik ezen kartelleknek az élén állanak. Jogászörökben általános érdeklődés előzi meg a fakereskedők akcióját, mely hivatva lesz megállapítani, hogy Romániában érvényben levő törvények mellett lehetséges-e a kartell, vagy sem.

Tegnap újabb tíz amerikai pénzintézet jelentett fizetésképtelenséget

Newyork, október 24. Tegnap az Egyesült Államokban újabb 10 pénzintézet jelentett fizetésképtelenséget.

Az amerikai és francia pénzücök között tovább folyik a harc. A franciák továbbra is kontreminalják a dollárt.

Tegnap 12 és félmillió dollár értékű arany hagyta el ismét Amerikát és öt millió értékű irtak át idegen számlákra. Az aranyexportból 11 millió dollár értékű Franciaországba került.

Több amerikai lap annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a francia spekulánsok aranyrohama mögött hivatalos tényezők irányító kezei rejtőznek.

Staniol-Aluminium LEPAGE gyári lerakat Cluj

Kérjen ingyen mintát, árajánlatot!

s fájdalmat

gyógyszertárban GER-féle

LZSAM-ol
ölje be vele a fájó és megszűnnek a fájdalmak.

ténne. A lap közli politikai nyilatkozat következőket mon-

Averescu marsall szeretetét látva, mandátumának megz mégis megtörtén a tömegek követni aban épügy, ahogy időn megszervezte a demoralizált és dsereget. A maran van az ő nagy elölőségének. A lemondása éppen aktív politikai élet t is.

ezte a

nt a nagyváradi a élénk polemizá- di Népünk című ntézt a belügy- n felhívta a mi- a a következő- kongresszus jár- zeta de Vest szo- lt, majd közölte levelét, melyben hogy Nagyvára- esszuzst tartanak. egyébként kije- ngresszuzst akkor neki éppen jól

ják

yi és áruszáll- sánál azonban téveszteni azt- ervezet szigorú z a CFR költ- ban tartásával

niszter szerint a tarifa leszáll- emköltégeinek mosan törté- szállítás terén at lehetne esz- beállításával. ltségeit a ka- etése csökken- gató javasolta, tengeri szállí- kkal mérsékel- kék pedig tíz lejrel szállít- tte, hogy a kő k leszállítás- szó. Argetoi- elszólalásában ácsot, hogy a vegyék figye- rvény vonat- escu tábornok audiencián je- lőtt és ismer- t. A CFR ve- arra, hogy a tését 2 és fél fogja, anél- s, vagy tiszt- a szükség.

„Le a kalappal!”

Mit látott egy svéd újságíró Jezréel völgyében?

„Ha mások is hittek volna az egész ország Nahalalokkal lehetne tele. De nem panaszkodnak...”

Külföldi újságírók látogatása Nahalalban

Jeruzsálem, október 24. A Keren Hajjeszód Nahalalba invitálta a külföldi újságírókat. Az Emek Jezréelben szerzett élményekről és benyomásokról az alábbi érdekes riportban számol be lapjának egy svéd újságíró:

A külföldi újságírók és a zsidó Palesztina

Helyes lépés volt a Keren Hajjeszód vezetésétől, hogy meghívta Nahalalba, Jezréel völgyének e szép kolóniájára a külföldi újságírókat. Ezáltal módot nyújtott arra, hogy a „hallottakat” a „látottakkal” erősítsük meg. Mert nem egészen mindegy az, hogyha valaki hallott Nahalalról és az Emek Jezréelről, vagy ha látta is azt saját szemével. Benyomásait saját szemleletéből meríti és úgy adja át azokat olvasóközönségének. Igaz, hogy a saját szemekkel való nézés sem mindig egyforma és főleg nem mindig produkál azonos megítéléseket.

Vannak, akik csak felületesen nézik meg a dolgokat. Hány és hány újságíró járta be az épülő országot és milyen fantasztikus benyomásokkal tömték tele olvasóikat? Ez azonban, — hogy a Keren Hajjeszód a helyszínre vitte az újságírókat és mindenről kimerítő és szakszerű felvilágosítással látta el őket — hathatós védőszer az újságírás fenti módja ellen, amellyel egyes hírlapírók akarattal, vagy akarattalanul élnek.

„Paradicsommá válnak a mocsarak”

Mintegy huszan indultunk el Jeruzsálemből. Külföldi nagy lapok tudósítói, kik a világ közvéleményét csinálják. Tel-Avivból még többen jöttek. Sokan közülünk kétségbeesve nézték azokat a pusztaságokat, amelyek természetesen még nincsenek zsidó kezében. De vannak közöttünk olyanok is, akikre nem tesz lehangoló benyomást ez a látvány. Sőt ellenkezőleg. És jogosan. A tapasztalat mutatja és tanítja, hogy kietlen, sivatagpusztaságok rövid idő alatt áldás és szépség forrásává válhatnak zsidó munkás keze alatt. Hogy mocsarak paradicsommá változhatnak. És tudják, hogy el fog jönni az idő, amikor ezt a megkövesedett, száraz területet — Jeruzsálem és Ir-Jisráel között — zsidó települési pontokká, virágzó és termékeny földekké fogják átvarázsolni a zsidó munkások.

Egymást kergetik a kérdések...

De csakhamar megváltozik ez a hangulat. Mint egy emberi kéz tenyere, úgy táruul elénk Jezréel gyönyörű völgye. Jobbról En-Charod, Tel-Joszeif, Kfar-Jecheskél, Géva és Merchavja — a Moráh Jeldalán pedig felpirosodnak: Kfar-Jeladim, a gyermekfalvú cseréptetői, az új központi kórház hatalmas épülete, míg egy kissé távolabb: Balfouria, Kfar-Gideon, Mizra és Tel-Adasim...

Nazaréten keresztül utazunk Nahalalba. Kerülő út. De senki seín akad, aki méltatlankodna ezen. Sőt ellenkezőleg... Hiszen sokan vannak közöttünk, akik Jeruzsálemből és Tel-Avivon kívül semmit sem láttak még az épülő országból és először látják ezt a pompás vidéket. Kíváncsian bámulnak ki az autó ablakain és tele vannak kérdésekkel: „Hát ez mi?”, „Hogy hívják ezt a pontot?”, „Mi volt itt a bibliai időkben?...” Egymást kergetik a kérdések.

A héber reneszansz melódiai

Emelkedett hangulat uralkodik mindannyiunk fölött. Minden magyarázat és felvilágosítás nélkül is nyilvánvaló: az Emek Jezréel nagyszerűsége, rendkívüli jelentősége és fontossága. És hogy milyen nagyok és csodálatraméltóak az eredmények, amelyeket az országépítés utolsó tizedében értek el a cionisták. Ha az ember elgondolja, hogy ezen tizeden állt mennyi baj, mennyi akadály és nehézség toronyosult a cionizmus és az országépítés útjába és hogy aránylag mily csekély eszközökkel érték el ezt az eredményt, — akkor a legobjektívabb szemlélő is csak az elragadtatás hangján írhat korunknak ezen nagyszerű férfijairól...

A zsidó soffőrök, majd a velünk utazó zsidó újságírók is, ujjongó ritmusú héber

melódiaikba kezdenek. A nyelvet nem értjük. De sejtjük, megérezzük, hogy mit énekelnek. És erőssé válik bennünk a meggyőződés, hogy joguk van ezt énekelni...

Egy erdő a sivatag hegyek után

Magunk mögött hagyjuk a sivatag hegyeket és egy kanyarodóval: pompás erdő mellett robognak el az autók. Valóságos erdő — Palesztinában, melynek erdői évszázadok óta ki vannak pusztítva. Nem nagy fák. Fialatok. Alig 3—4 méter magasak. De úgy sorakoznak egymás mellett, mint a legfegyvermezettebb katonák. Glédában. Kazuarina-fenyők, szentjánoskenyér-fák, eukaliptuszok stb.

Egy félórás robog az autó az erdő szélén — és elérkezünk a bejáratához. Egy kapu és rajta héber betűk... Megmagyarázzák: „Balfour-erdő...” Balfour emlékére ültették a cionisták. Balfour, valószínűleg, fog még emléket kapni az emberektől. De ennél méltóbbat, megfelelőbbet, — alig hiszem.

Hit a lehetetlenben

Az ember elgondolkozik ezeken a zsidókon. Van egy országuk, amelynek hegyei elkarstosodtak. Ahol mindenfelől: csupasz sziklák merednek feléd. És ökösszeszorított álkapcsokkal elhatárolják, hogy ezeken a sziklákon újra zöld erdőt fog ringatni a szél. És megcsinálják! Hogyan? — ezt nem tudom. De egyben biztos vagyok: ha ötven év múlva elvetődik ide a turista, — akkor már el sem fogja hinni, hogy itt nem is oly régen, sivatag, kietlen pusztaság volt minden. E zsidók között az ember megtanul hinni a lehetetlenben.

Nahalal

Nyaktörő szerpentineken kanyarodunk lefelé. Újra arab területek. Sivatag, kövesek. De aztán újra egy erdő, megint glédában sorakozó fák. Eukaliptuszok... Megérkezünk Nahalalba.

A Wizo leány-gazdasági iskolájában szépen megterített asztalok várnak ránk Uzsonnának van hirdetve. De több az annál, amit egyszerűen „uzsonnának” neveznek... Ezután fényképezés. Majd szebbnél-szebb propaganda albumokat mutatnak nekünk. De mi itt a nagyszerű „valóságban” gyönyörködünk, a csodálatos, szép tájakban, amelyeket ezek a fényképek röptenek világra a szétszórt zsidók közé.

Jaffe ur, a Keren Hajjeszód vezetője néz bennünket, hogy menjünk át a Béth Haamba, a népházba. Mi azonban nem nagyon sietünk. Nagyon nehéz megválni ettől a pompás intézménytől. Ezekből a fiatal, szép zsidó lányoktól, akik életüket, a munkánkat, a héber mezőgazdaság felállításának szentelték. De végre mégis csak mennünk kell. A lányok tréfálkoznak:

— Mások is szívesen látjuk önöket a mi „kolostorunkban” — mondják édes kacajjal.

A Béth-Haában

A Béth-Haában a falu apraja-nagyja vár reánk. A szomszéd telepekről is átjöttek a zsidó kolónisták. Nagy betonépület ez, amely messzire kimagaslik a falu körüli látképek közepéből. Kezdődik a program. A falu nevében egy feketére barnult, robusztus alakú „paraszt” üdvözöl bennünket. Dr. Dajjannak hívják! Az ember szeme káprázik... Doktor... — Mint a virágok a tövisek között — mondja —, úgy néznek ki a mi telepeink a primitív környezetben. Hisszük, hogy a „virágok” sokasodni, míg a „tövisek” ritkulni fognak. Most még kevesen vagyunk. De el fog jönni az idő, amikor ez megfordítva lesz.

Egy másik paraszt beszél. Urinak hívják... (milyen másképp hangzanak ezek a héber nevek, mint: Goldstein, Silberstein, Wasserkopf stb.)

Ha mások is hittek volna...

— Mi tulajdonképpen a mi közepén tartunk — mondja többek között. Nem akar a jövőről beszélni. Beszéd helyett, ő az azt majd „csinálni” fogják. Ellenben beszél a multiról. Arról a vágyakozásról, amely a Lengyel kisvárosban fogta el

őket, hogy „Galilba” jöjjenek, a „kenyér földjére...” Majd így folytatja:

— De Liemenek, a hollandiai cionista ellenzék harcos vezérének mondtuk egyszer, amikor először járt itt és amikor itt még minden halálterjesztő mocsár volt: „Ha nem hisztek, akkor mért jöttök ide, a mi hitünk ellen küzdeni? Hagyjatok magunkra.” És most bebizonyosodott, hogy ki volt a jobb próféta. Most csak fáj a szív, a mi szívünk, ha arra gondolunk, hogy ha mások is hittek volna, — akkor ez az alkotás mennyivel nagyobb és terjedelmesebb volna már és az egész ország Nahalalokkal lehetne tele. De azért nem panaszkodunk. Ha kell, várunk mi még. Bármeddig. A zsidó nép lelkiismerete, egyszer csak, fel fog ébredni.

Beszéltünk ott még sok mások. Más telepekről is. Azokról a küzdelmekről, amelyek az első években mentek keresztül. A kezdet nehézségein a legtöbb helyen már túl vannak. Ami az elhangzott beszédekből kiáradt, az már nemcsak bizakodás, az már maga a Bizonyosság. Hogy a munka sikerült, a kísérletek beváltak és ők nemhiába küzdöttek.

És mindez egy pár év alatt keletkezett...

Az újságírók nem kérdezősködnek sokat. Főleg az is. Mit is kérdeznének, amikor többször látnak, mint azok, akik itt élnek. Amikor ott látják a kövekkel tele-

szórt, sivatag-földet, amelyet ókori ruházatu alakok karcolnak végig egy hegyes fadarabbal, amely náluk ékecsként számít és emellett láthatják a csodálatos fenomént, ahogy a zsidók ebből az ókorból egy modern Európát teremtettek. Európát? Többet ennél! Különösen, ha Közép-és Kelet-Európát tekintjük, nagyon nehezen lehet eldönteni, hogy melyik modernebb: az ottan — avagy ez itten? És mindez egy pár év alatt keletkezett...

Visszafelé elmentünk Gává mellett, Szarid és Ramat-David mellett. Az utóbbi Lloyd George nevet örökíti meg. Mind új telepek. Aztán megint egy hatalmas mőerdő: Masaryk erdeje, amelyet a csehszlovák cionisták ültettek a nagy cionista-barát tiszteletére. És mindenütt: hegyeken, völgyekben és erdőkön át — hatalmas vasoszlópok sorakoznak. Ruthenberg oszlopai, amelyek a Kineret tó melletti Jordán vizeséből viszik a magas feszültségű villanyáramot az ország minden részébe.

Már besötétedett, amikor Ir-Jisráel elhagytuk és Dsenin felé közeledtünk. Azok a régi, bibliai zsidók valószínűleg inkább ismernének rá régi hazájukra, a virágzó, új zsidó telepeken, mint ezekben az arab helységeken, ahol nyomát sem találnák a hajdani élet „kertejének”. Csodálatos és paradoxszerű ez a gondolat. De valószínű. Ir-Gannim neve mutatja. Kertek városa...

Le a kalappal

Ahogy az autók átrobtak a sötétben, a jó, aszfaltozott utakon, haza Jeruzsálem felé, — mindannyian mély gondolatok takarójában voltunk beburkolva. Valaha... ott Európában sohasem tudtam elképzelni, hogy valamikor ennyire közel fogom érezni magam a zsidósághoz, a zsidókhoz. De ami itt történik, amit az ember itt lát, — az előtt csak egy magartartás lehetséges: **Le a kalappal!** Ha itt jár az ember, meg kell tanulnia, hogy erre a népre most már másképp kell nézni, mint eddig, meg kell tanulnia, hogy ebben a népből — **hinni kell.**

A japán kormány elfogadta a Népszövetség döntését,

mely szerint a tanácsot november közepén új ülészsakra hívják össze annak megállapítására, hogy a mandzsuriai kiűrités megtörtént-e. Létrejött a megegyezés a kantoni és a nankingi kormány között

Genf, október 24. A Népszövetségi Tanács még ma sem fejezhette be rendkívüli ülészsakát. Ujabb ülést tűztek ki, mert ismét szükség mutatkozott további megbeszéléseknek és közvetítő akcióknak. A tanács tagok november 16-án újra ülészsakra gyűlnek össze Genfben, amikor is meg fogják állapítani, teljesítette-e Japán a megszállás likvidálására vonatkozó döntést. Ha a kiűrités addigra nem fejeződött be, Kinának a népszövetségi alapokmány 15-ik szakasza alapján joga lesz kérnie, hogy a tanács gazdasági és pénzügyi kényszerrel alkalmazzon a határozatát szabotáló Japánnal szemben.

Egyidejűleg Sanghaiban megegyezés jött létre a nankingi és kantoni kínai kormányok között. A kantoni kormány átadja a hatalmat s kormány-

fériait miniszteri tárcák átvételére a nankingi kormány rendelkezésére bocsátja. A kantoni kormány külügyminisztere, Csen, már át is vette a külügyi tárcát. A Kína egységét szolgáló nagyjelentőségű megegyezést San ghaiban és Nankingban örömmel fogadták.

A lapok tokiói távirata szerint a japán kormány elfogadta azt a népszövetségi döntést, hogy a tanácsot új ülészsakra november közepére hívják össze, amikor is a tanács meg fogja állapítani, hogy a mandzsuriai kiűrités befejezést nyert-e.

Ma Genfben már semmi újabb fordulat nem várható a távolkeleti konfliktus ügyében s csak a jövő hónap közepén fog a tanács újra foglalkozni a kínai japán viszályal.

Platsintár Testvérek

November 4-én Wesselényi utca (Calea Regele Ferdinand) 2/a alá

költöznek
költözés előtti vásárukon
mindent
erősen leszállított
áron adnak el

MI

As UJ KELET az
bánsági zsidó
Főszerkesztő:
Felelős szerkesztő:
Bukaresti
Hátszegl Ernő,
Cikkeink utánnyom
megjelölésével

— A Zsidó Párt H
gyűlése. A Zsidó P
sége legújabb prop
este a Bész Jáoko
Regele Ferdinand 8
máárv imá után. A
Andor, dr. Fische
Jenő, László Jenő és
nek.

— Nagy érdeklőd
kok ismeretségi este
zöltük, a zsidó m
dezi meg évenként m
ségi estélyét a Salo
Az estély iránt a va
rében már is nagy a

Borzalmas autó
ban. Bécsből jelent
dorfulu között közl
dorfulu közelében s
átjárónál a síneken
kocsi összetört. R
lottat s több súlyos
Az autóbussz soffőrv
gyanítják, hogy itta
burgerlandiak.

— Berlinben kiírt
után öngyilkos lett
Berlinből jelentik: I
rület egyik lakásába
családját holtan talá
feleségét, tízéves fi
lett. A család negye
hónapos csecsemőne
szak nyomai nem lá
tartják, hogy a csec
meg, mert a családír
dik napon vették ész

— Calmette profe
buszkodni a lübecki
Berlinből jelentik:
kijelentette, hogy n
niként megjelenni a
sán és hogy a német
módjában, hogy erre
mette már megalkott
nyét. A Presse Medic
párizsi orvosi lapba
mes cikket tett közlé
katasztrófa epilógus
mette a cikkben kij
kizártnak tartja, ho
meghalkalált az ő
ték volna elő. Megál
is, hogy sajnálatos t
az emberi túberkuló
kulturáit keverték ő
rákkal. Bruno Lange
vallomásában már b
berkulózis-bacillusok
ből kerültek ki.

— Két új utóór
mert Philips rádiólab
diócsövek terén egé
watt” csövet hozta
csak az új meredeke
vekre, a javított tel
közvetlenül és közve
hálózatú csövekre).
típust hoztak forgal
szerű elektromos tula
nek ki és a legközele
cunkon is megjelen
említettő a „Selecto
lyik folytatálagosan
sége által kikerülő a
dulációt és ennek al
vartalan és interfeze
ményez; ezzel a „Sel
ség is igen jól szabá
árvényelőtrácsu csöve
A második „Miniwat
vetve fűtött pentod
tódokkal ellentétben
tést alkalmazták, m
zati zavar-szabadság
készülékkonstrukció
típus egy 6 wattos
mennel rendelkezik.
0,5 mA/V meredeke
egészen elsőrangú c
sokkal gyorsabb el
mint a többi végerő
„Miniwatt” cső mell
tos ütdonságok is va
riumokban előkészül
teláthatólag legközele
Diacon.

HIREK

UJ KELET az egyetemes erdélyi és bányászati zsidóság napilapja
 Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
 Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc
 Bukaresti szerkesztőség:
 Hátszegi Ernő, Str. Cobălcescu 54.
 Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

A Zsidó Párt harmadik kerületi népgyűlése. A Zsidó Párt kolozsvári vezetősége legújabb propaganda gyűlését ma este a Bész Jáákov Imaházban, Calea Regale Ferdinand 84. szám, tartja meg a máriavir imá után. A gyűlés szónokai: Bíró Andor, dr. Fischer József, dr. Kertész Jenő, László Jenő és dr. Marton Ernő lesznek.

Nagy érdeklődés mutatkozik a diákok ismeretségi estélye iránt. Mint már közöltük, a zsidó menza október 31-én rendezti meg évenként megismétlődő ismeretségi estélyét a Salom klub helyiségeiben. Az estély iránt a város zsidóságának körében már is nagy az érdeklődés.

Borzalmas autókatasztrófa Ausztriában. Bécsből jelentik: A Nezsider—Panorfa között közlekedő autóbussz Panorfától közelében sorompónélküli vasúti pályánál a síneken tehervonat elütötte. A busz összetört. Romjai alól három halottat s több súlyos sebesültet emeltek ki. Az autóbussz sofőrjét letartóztatták. Azt nyilatkozták, hogy ittas volt. A halottak hollandok és angolok.

Berlinben kiirtotta családját s aztán öngyilkos lett egy munkanélküli. Berlinből jelentik: Lichtenberg keleti kerület egyik lakásában egy munkanélküli családját holtan találták. A férfi megölte feleségét, tízéves fiát s aztán öngyilkos lett. A család negyedik tagjának, egy hét hónapos csecsemőnek holttestét a kűlörök nyomai nem láthatók. Valószínűnek tartják, hogy a csecsemőt az éhség ölte meg, mert a családirtást csak a harmadik napon vették észre.

Calmette professzor nem akar tanuskodni a lübecki tömeghalál-perben. Berlinből jelentik: Calmette professzor kijelentette, hogy nincs szándékában tanúként megjelenni a lübecki pör tárgyalásán és hogy a német bíróságnak nincs is módjában, hogy erre kényszerítsék. Calmette már megalkotta végleges véleményét. A Presse Medicale nevű tekintélyes parizsi orvosi lapban Calmette terjedelmes cikket tett közzé, melynek a „lübecki katasztrófa epilógusa” címet adta. Calmette a cikkben kijelenti, hogy teljesen bizártnak tartja, hogy a lübecki tömeges gyermekhalált az ő szérumkulturái idézték volna elő. Megállapítást nyert ugyanígy, hogy sajnálatos tévedés következtében az emberi tuberkulózis bacillusok mérges kulturáit keverték össze Calmette-kulturákkal. Bruno Lange professzor szakértői vallomásaiban már beismerte, hogy a tuberkulózis-bacillusok az ő laboratóriumából kerültek ki.

Két új uttóró „Minivatt” cső. Az ismert Philips rádiólaboratóriumokban a rádiócsövek terén egész sorozat új „Minivatt” csövet hoztak ki. (Emlékezzünk csak az új meredek árnyékolótrácsú csövekre, a javított telepesövekre és az új közzvetlenül és közvetve fűtött egyenáram hálózati csövekre), újabb két új cső típust hoztak forgalomba, melyek nagy-szerű elektromos tulajdonságaik által tűnnek ki és a legközelebbi időpontban piacra kerülnek is megjelennek. Elsősorban megemlítendő a „Selectode” E 445 típus, amely folytatódáson változó meredeksége által kikerüli a zavaros keresztmódulációt és ennek alapján egy tiszta, zavartalan és interferenctelen vételt eredményez; ezzel a „Selectode”-al a hangerőség is igen jól szabályozható, ami a többi árnyékolótrácsú csöveknél nem áll fenn. A második „Minivatt” újdonság egy közvetve fűtött pentod E 453; a többi pentodokkal ellentétben itt a közvetett fűtést alkalmazták, miáltal nagyobb hálózati zavar-szabadság és igen egyszerű szerkezeti konstrukció érhető el. Az E 453 típus egy 6 wattos anódvesztésgteljesítménnyel rendelkezik, lényegesen emelkedő 2,5 mA/V meredeksége ezt a típust egy egészen elsőrangú csövű teszi, amely sokkal gyorsabb előfeszültséget kíván, mint a többi végerősítőcső. Ezen két új „Minivatt” cső mellett még további fontos újdonságok is vannak fenti laboratóriumokban előkészületben, amelyek előreláthatólag legközelebb megjelennek a piacon.

Cyprusban még nem állították helyre a rendet

Ujabb zavargásokról nem érkezett hír. A görög kormány megtagadja a szolidaritást a cyprusi felkelőkkel

London, október 24. A cyprusi Limesol kikötőjébe megérkeztek az első angol hadihajók. Egy század gyalogságot 7 csapatszallító repülőgépen juttattak el a sziget belsejében levő Nikosiába. Alexandriából hajók még 1400 főnyi katonaság van utban a zavargási terület felé. Remélik, hogy a rendet teljesen helyreállítják. Egyelőre azonban még nem érkezett hír arról, hogy a rendet Cyprusban sikerült volna helyreállítani. Ujabb zavargásokról sem érkezett hír.

Athén, október 24. A görög kormány hangoztatja, hogy semmi összeköttetésben nem áll a cyprusi forradalmárokkal. A kormány reméli, hogy a zavargások nem fognak elhídegülest okozni Anglia és Görögország viszonyában. Venizelosz miniszterelnök ma gához kérte a lapok szerkesztőit s felkérte őket, hogy a sajtóban ne foglaljanak állást a cyprusi forradalmárok mellett.

Négy pásztorgyereket összetépett a felrobbant kézigránát

Halálosvégű szerencsétlenség egy Dorohoi-melletti erdőben

Bucuresti-Bukarest, október 24. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Dorohoi közelében az erdőben megdőbentő tragédia történt tegnap délután, amelynek egy halálos és három súlyosan sebesült gyermekáldozata van. Tegnap délután Godinesti községből négy gyerek: Ilie Chement 14 éves, Vasile Ono frei 12, Joan Paranta 8 és Andronie Vasile 10 évesek — a falu marháit ki hajtották legelni a szomszédos erdőbe. Míg a marhák legeltek, a gyerekek kutyáknak indultak az erdőbe és nemsokára egy kézigránát találtak, amellyel játszani kezdtek. Az egyik gyerek javaslatára tüzet raktak és ott akarták felmelegíteni a kézigránát. Ilie

Clement tartotta a gránátot a tűz fölé, míg a többiek kíváncsian állták körül a tüzet és lesték, hogy mi fog történni. A következő pillanatban az átmelegedett gránát irtózatosszerűen elrobbant és Ilie Clementnek azonnal leszakította a fejét, míg tüzet körülálló gyerekeknek kezét lábát tépte le a robbanás ereje. A dörrenés zajára kirohantak a faluból az emberek és a súlyosan sérült gyerekeket azonnal bevitették a szomszédos város kórházába. Valamennyien a halállal küzdelegnek. A hatóságok bevezették a nyomozást annak megállapítására, miként került a kézigránát a pásztorgyerekek kezébe.

NAPROL-NAPRA

A német írók szövetsége kizárta 18 kommunista tagját. A kizárás nem világnézeti okok miatt történt, hanem azért, mert oroszországi mintára nem kifogásolják írásaik utánnomását.

Az osztrák állam az idei szezónra 4.3 sillinget utalt ki az állami színházak támogatására. A színházi vezetők szerint ez az összeg nem elegendő a színházak üzemének biztosítására.

A holland kormány 10 ezer hollandi forinttal hozzájárult a holland olimpiákon kiküldetése költségeihez.

A Graf Zeppelin greenwichi időszámítás szerint éjjel 2 óra 50 perckor visszaindult Braziliából Európába.

Tilden amerikai professzionista teniszező truppjával a francia fővárosban bemutató mérkőzéseket játszik.

Hollywoodban a Metro-filmgyár egyelőre feladta a színes és széles film tervét.

Lady May Cambridge, Mary angol királynő unokahuga, november hónap folyamán házasságra lép Henry A. Schmidt kapitánnyal.

Moszkvai jelentés szerint az orosz válogatott futbalcsapat meghívást kapott Prágába a Spártával való mérkőzésre.

Jack Dempsey végigtúrta Amerikát. Meccseit összesen 110 ezer ember nézte végig. Dempsey 230 ezer dollárt keresett.

Az országos ping-pong versenyek ma kezdődnek Bukarestben. A versenyeken a kolozsvári játékosok is indulnak. A Hag gibbor csapata, mely évek óta tartja kezében Erdély ping-pong hegemoniáját, kompletten indul és minden remény meg lehet, hogy ismét győztesen kerül ki a mérkőzésből. A Haggibboron kívül a KAC is indítja játékosait a versenyre.

A német kormány betiltja a szükségpénzek forgalmát. Berlinből jelentik: A birodalmi kormány a szükségpénzek forgalmának betiltására készül. Egyidejűleg a kormány a jövő év március végéig betiltja a nyilvános politikai gyűléseket és felvonulásokat.

Starhemberg még mindig fenyegetőzik. Bécsből jelentik: Starhemberg herceg Meidlingenben szemlélet tartott a bécsi Heimwehr felett. A volt Heimwehr-vezér beszédet is intézett a Heimwehrhez, melyben hangoztatta, hogy a Heimwehr adott időpontban magához fogja ragadni a hatalmat.

Az Angol Bank visszafizette az amerikai kölcsön legnagyobb részét. Londonból jelentik: A Cityben meglepetést keltett az a hír, hogy az Angol Bank több mint egy héttel a lejárat előtt kifizette a newyorki Federal Reserve Banknak az augusztusban felvett amerikai kölcsön legnagyobb részét. Ebben a gesztusban a pénzügyek stabilitásáról tett az Angol Bank tanubizonyságot.

A newyorki bankok nem emelik a külföldi betétesek kamattételét. Londonból jelentik: A newyorki bankok értesíttek ügyfeleiket, hogy a hivatalos bankrátának legutóbb történt emelése dacára sem emelik a külföldi betétesek betéteinek kamattételét.

Arverési hirdetmény

Alulírott közjegyző közbenjövetele mellett nyilvános arverésen Clujon, Piata Unirii No. 20 (Institutul Comercial de Credit — Kereskedelmi Hitelintézet) helyiségében 1931 év október hó 29-én d. u. 4 órakor, — késedelmes adós terhére el fog adni circa 16 kg különféle ezüstneműt.

Vevő köteles a vételárát és 2.64 százalék vételi illetéket készpénzben azonnal kifizetni.

Dr Ioan Pordea
notar public

Eladó

Kolozsvár legszebb villatelkei!

A természet legjobban kedvében teremtett helyei.

A város szívének szívében. A napsugarak reflektorainak gócpontjában. Értékben folyton növekvő helyek. Targyal: Dr. Ligethy Miklós Cluj, Str. Me morandului 16. sz. D. u. 4—6 órák között. Telefon: 833.

A kolozsvári Charité-szanatórium — Dr. Steiner v. egyet. nyilv. rk. tanár vezetése alatt — számolva a beállott gazdasági válsággal, hogy lehetővé tegye a szegényebb viszonyok között élő közepes társadalmi rétegek számára a szanatórium elérését és ápolást igénybe venni, egy új osztályt létesített, ahol már napi 150, illetve 200 lejtű elhelyezést találhatnak a betegek, beleértve a szanatórium diétás ételmezést, gondos ápolást, állandó orvosi felügyeletet stb. Ennek megfelelően az egyéb szolgáltatásokat is (műtő, gyógyszer stb.) jelentősen lecsökkentette és műtétek esetén mérsékelt páusál árakat vezetett be, úgy, hogy a kórházak külön osztályainak áránál is jóval olcsóbb lett.

Gandhi születésnapján háziszóttéseket értékesítettek Indiában. Londonból jelentik: A hindu nemzeti mozgalom hívei Gandhi születésnapján egész India területén háziszóttéseket értékesítettek. Az eladásból begyűlt 6000 fontot (több, mint négy millió lejt) a nemzeti ellenállás pénz tárába fizették be.

Nemzetközi gyógyszerész kongresszus Budapest. Budapestre jelentik: A nemzetközi gyógyszerész szövetség kongresszusának megnyitása hétfőn délelőtt lesz az Akadémián. Egész Európából érkeznek delegátusok a kongresszusra Budapestre.

A Haggibbor futballszakosztálya közli, hogy ma, vasárnap délelőtt 10 órakor összérenget tart, melyen az ifjusági, második és első csapatok játékosainak megjelentését kéri.

Merényletet terveztek a külföldi horvát emigránsok ellen. Bécsből jelentik: A Reichpost szerint a Münchenben, Fiumében és Bécsben élő horvát emigránsok ellen merényleteket terveztek, amelyeket sikerült megghusítani. A tettesek és a felbujtók szerbek, a horvát emigránsok politikai ellenfelei.

Izmed pasa Moszkvában. Londonból jelentik: Konstantinápolyi jelentés szerint Izmed pasa török miniszterelnök a jövő héten hivatalos látogatásra elutazik Moszkvába.

Ezüstlakodalom. Kertész Márton és neje f. hó 24-én ünnepelték meg szük családi körben házasságuk 25 éves jubileumát, amely alkalommal a jubilánsokat barátaik és ismerőseik melegen üdvözölték. A jubilánsok hosszú évek óta tevékeny részt vesznek a cionista mozgalomban és a város zsidó jótékonyági akcióiban s így örömmünnepekben osztoztak a zsidó társadalom széles rétegei is.

Az osztrák jegybank leszállítja a bankrátát. Bécsből jelentik: A jegybank főtanácsának mai ülésén a gazdasági érdekeltségek jelen volt vezetői a bankráta leszállítása mellett foglaltak állást. A főtanács ígéretet tett arra, hogy a külfölddel folytatott pénzügyi tárgyalások lezárása után az általános helyzet figyelembe vételével meg fogják vizsgálni ezt a kívánságot.

Le a kalappal...
 szakra hívják...
 érek...
 ukon

Színház-Művészet

Uferini a Magyar Színházban

Hétfőn este kezd meg a Magyar Színházban három napig tartó vendégjátékát a világhírű illuzionista, a 70 éves Uferini, teljes társulatával. Európa minden nagy világvárosát lázba ejtették azok a

titokzatos, rejtélyes mutatványok, amelyekkel senki sem tudott megfejteni. Az Uferini műsor a teljes estét betölti. Rendes helyárák! Jegyekről tanácsos jóelőre gondoskodni!

A Magyar Színház heti műsora

Vasárnap d. e. 10¹/₂-kor: Az Árvalánynevelő Otthon gyermek-előadása.

Vasárnap d. u. 5-kor: Tanase román revü társulat vendégjátéka.

Vasárnap este 9-kor: Tanase román revü-társulat vendégjátéka.

Hétfő: Uferini fellépése. (A világhírű illuzionista-társulat két órás műsora. Rendes helyárák. Bérletszűnet. Sorozatszám: 30.)

Kedd: Uferini társulatának második fellépése. (Rendes helyárák. Bérletszűnet. Sorozatszám: 31.)

Szerda: Uferini társulatának bucsuja. (Rendes helyárák. Bérletszűnet. Sorozatszám: 32.)

Csütörtök: Cs. Sz. K. (Csalódott szerelmek klubja. Operett-újdonosság, előszőr, A budapesti színházi évad egyik legnagyobb sikerű új operettje. Neményi Lili, Major Kató, Ihász Aladár, Putnik Bálint, Tompa Béla fellépése. Rendes helyárák. Premier-bérlet 7. szám. Sorozatszám: 33.)

Péntek: Cs. Sz. K. (Csalódott szerelmek klubja, 2-odszor. Napi bérlet 5. szám, B. Sorozatszám: 34.)

Szombat d. u. 3-kor: Lehullott a regző nyárfára... (Ifjúsági operett-előadás, nagyon olesó helyárákkal. Karácsonyi Ili, Neményi Lili, Tompa Béla, Ihász Aladár, Putnik Bálint, Leövey, Selmezi, Réthely fellépése. Sorozatszám: 35. Bevezető előadást tart: Rácz József.)

Szombat este 8¹/₂-kor: Cs. Sz. K. (Csalódott szerelmek klubja. Operett-újdonosság, 3-adszor. Napi bérlet 6. szám, A. Sorozatszám: 36.)

Vasárnap d. u. 5-kor: Cs. Sz. K. (Csalódott szerelmek klubja. Operett-újdonosság, 4-edszor. Rendes helyárák. Sorozatszám: 37.)

Vasárnap este 8¹/₂-kor: Hamburgi menyasszony. (Operett-repriz. Tolnay Andor vendégjátéka. Lengyel Irén és Neményi Lili fellépése. Rendes helyárák. Napi bérlet 6. szám, B. Sorozatszám: 38.)

CORSO-MOZGÓ műsora

Vasárnap d. e. 11 órákor matiné: A fehér párdúc. Főszereplő: Lon Chaney. Burleszk és Miki Maus, Olesó helyárák.

Vasárnap 3, 5, 7, 9 órákor: A két Duna mentén. (Walzerparadies). Műsor előtt: Lenkei Magda világhírű magyar uszóbajnoknő akrobatikus tánca és Miki Maus.

Hétfő 3, 5, 7, 9 órákor preimer: A piruló lányok, dráma. Főszereplők: Joan Crawford, Anita Page, Dorothy Sebastian.

SELECT-MOZGÓ műsora

Vasárnap utoljára: Milyen édes vagy, Anny, elsőrangú vígjáték, főszerepekben: Anny Ondra, Felix Bressart. Műsoron kívül elsőrangú hangos Micky Maus és hiradó.

Hétfő: Schmelling & Stribling. Világhírű boxmérkőzése. Teljes 60 percet tartó film, melynek utolsó roundja lassított felvételekkel készült. Ezenkívül: A varsói citadella. Megható hangos dráma a lengyel szabadságharc idejéből. Főszerepekben: Várkonyi Mihály és La Jana világhírű táncosnő.

Kedd: Schmelling & Stribling. Világhírű és La Jana világhírű táncosnő. boxmérkőzése. Teljes 60 percet tartó film, melynek utolsó roundja lassított felvételekkel készült. Ezenkívül: A varsói citadella. Megható hangos dráma a lengyel szabadságharc idejéből. Főszerepekben: Várkonyi Mihály és Szerda: Schmelling & Stribling. Világhírű boxmérkőzése. Teljes 60 percet tartó film, melynek utolsó roundja lassított felvételekkel készült. Ezenkívül: A varsói citadella. Megható hangos drá-

ma a lengyel szabadságharc idejéből. Főszerepekben: Várkonyi Mihály és La Jana világhírű táncosnő.

Szinkór-Mozgó műsora

Vasárnap d. u. 3 órákor egyetlen előadás (utoljára): Nyugaton a helyzet változatlan című megrázó háborús film-dráma kerül bemutatásra. A film Remarque Maria Erich világhírű regénye után készült s a legtöbb európai metropolisban a kép bemutatását betiltották. Szencziócs élmény minden kora embernek. Előadás kezdete 4 és 6 órákor. Helyárák: 10, 20 és 30 lej. Hétfőn d. u. 4 és 6 órákor: Talu, Észak csalóánya. (Nagy kalandor dráma a

jéghegyek birodalmában. Főszereplő: Lenore Ulric és Robert Frazer. Rendező: Allan Dwan.

Kedden d. u. 4 és 6 órákor: Talu, Észak csalóánya.

Szerdán és a következő napokon d. u. 4 és 6 órákor: A marokkói kávéház. (Korda Sándornak, a világhírű magyar filmművésznek legújabb filmje. Erdélyi premiér! A főszerepekben Fifi Dorsay, a felülmúlhatatlan szépségű énekesnő és J. Harld Murray. Egy kalandor és egy táncosnő szerelmi regénye Afrika izzó pusztáin és a tenger lebujaiban).

URANIA-MOZGÓ műsora

Vasárnap: Tarakanowa. Mélyen megható hangos dráma, főszerepekben: Olaf Fjord és Edith Jehanne.

Hétfő: Milyen édes vagy, Anny. Vigjáték, főszerepekben: Anny Ondra, Felix Bressart. Műsoron kívül hangos Micky Maus és hiradó.

Kedd: Milyen édes vagy, Anny. Vigjáték, főszerepekben: Anny Ondra, Felix Bressart. Műsoron kívül hangos Micky Maus pótkép és hiradó.

Szerda: Milyen édes vagy, Anny. Vigjáték, főszerepekben: Anny Ondra és Felix Bressart. Műsoron kívül Micky Maus pótkép és hiradó.

KÖZGAZDASÁG

Ma délelőtt fél tíz órákor tartják meg a kereskedők és iparosok az üzletbér-leszállítási akció nagygyűlését

Cluj-Kolozsvár, október 24. (Az Új Kelet tudósítójától). A kereskedők és iparosok bérleszállítási akciója ma délelőtt veszi kezdetét az ipar és kereskedelmi kamarában tartandó mitingen. A gyűlésre az akcióban résztvevő összes egyesületek meghívót bocsátottak ki, mely közli a gyűlés napirendjét. A meghívó a következőket tartalmazza:

Kereskedők, Iparosok! Közeleg november elseje és újból le kellene fizetnünk egy egész évnagyre az elviselhetetlenül magasra csigázott üzlet- és műhelybérletet. A mai ijesztően szomorú gazdasági helyzetben, amikor szinte megállott a lüktető munka, a forgalom, a fogyasztás, tovább a mai üzlet- és műhelybérletet fizetni nem vagyunk képesek. Követeljük tehát az üzlet- és műhelybérlet lényeges leszállítását és a bérnek havi részletekben való elfogadását. Ezzel kapcsolatban követeljük a villany-, vízdíjak és városi közterhek csökkentését.

E célból folyó hó 25-én, vasárnap délelőtt 9 és fél órákor a Kereskedelmi és Iparkamara nagytermében nagygyűlést tartunk.

Tartsa kötelességének minden kereskedő, iparos, vendéglős, kávé és bármilyen nyílt üzlettel, műhelyvel bíró polgár, hogy érdekeink megvédésére a gyű-

lésen feltétlenül jelenjen meg. Nagy tömegeinkkel kell demonstráljuk igazságunkat és kívánságaink jogosságát. Kereskedő Tanács, Gyógyszerészek Egyesülete, Ipartestület, Élelmiszeri Munkaadók Szövetsége, Rómán Kereskedők és Iparosok Egyesülete Szervező Bizottsága.

A kérdés nagy horderejéhez mérten, a miting iránt általános érdeklődés nyilvánul meg.

TŐZSDE

Kolozsvár, október 24. Márka 40, holland forint 68.60, dollár 169, font 675, francia frank 6.70, líra 8.80, cseh korona 4.99, pengő 27, dinár 3, silling 22.50, svájci frank 33.15, zloty 19.50, belga fr.

Bukarest, október 24. Francia frank 6.60, font 6.65, dollár 167.70, líra 8.80, cseh korona 4.97, svájci frank 33.05, belga frank 23.50, márka 39.60, holland forint 68.10.

Zürich, október 24. Holland forint 207.10 font 20.22¹/₂, líra 26.60, pengő 90.02¹/₂, zloty 57.15, márka 118.75, dollár 5.01, frank 20.09, cseh korona 15.10, dinár 9.05.

RADIO MŰSOR

Vasárnap, október 25.

Budapest, 10: Ujságírók, kozmetika. — 11: Egyházi zene és prédikáció. 12.15: Ev. istentisztelet. Utána: Mándits szalonzenekar. Szűnetben: Papp Jenő rádiókrónikája. 15: Grammfón. 16.45: Rádió Szabadegyetem. 17.30: Előadás. 19: Magyar dalok. 20: Előadás. 20.30: A Denevér előadásának közvetítése az Operaházból. — Utána: Bura Károly cigányzenekara. Bukarest, 12.15: Bibliaolvasás. 12.45: Egyházi kórusok. 13: Hangverseny. 14: Grammfón. 14.50: Grammfón. 19: Könyvnyű zene. 20.10: Zenekari hangverseny. 21: Rádió Szabadegyetem. 21.40: Gram-

Arainkat lényegesen LESZÁLLÍTOTTUK

10 kg. fával fűt egy szobát 24 órán át

Árjegyzéket díjtalanul küld:

Szántó Dezső és Fia ORADEA

Helyi képviselő: BARZEL vas-üzlet Cluj, Széchenyi-tér

HERMES

menetjegyiroda és pénzváltóüzlet Cluj, Cat. Reg. Ferd. 13 (v. Wesselényi M. ucca)

Bel- és külföldi menetjegyek eladása. Körutazási jegyek. Szállodák és penziók rezerválása. Kedvezményes igazolványok eladása. Díjmentes felvilágosítás minden utazási ügyben. Pénzváltás. Egyéni és társas-kirándulások rendezése. Telefon: 29.

mofón. 22: Énekhangverseny. 22.45: Kantonzenekar.

Bécs. 23.15: Tánzene.

Berlin. 21: A Bohémélet. Puccini operája. Utána tánzene.

Stuttgart. 22.25: Róth-kvartett.

Langenberg. 21: A Bohémélet. Puccini operája. Utána tánzene.

Milánó. 23.25: A váratlan vendég. Mangilaj vígjoparája.

Róma. 22: Vegyes zene.

Varsó. 22.15: Hegedűhangverseny. — 24: Tánzene.

Hétfő, október 26.

Budapest. 10.15: A Budapesti Koncertzenekar hangv. 13: Déli harangszó. — 13.05: Hangverseny. 18: Romhányi előadása. 18.30: Kiss Béla cigányzenekara. 20: Grammfón. 20.40: A budapesti filharmonikus zenekar hangv. Utána: Szvanka Nándor cigányzenekara.

Bukarest. 14: Grammfón. 14.50: Grammfón. 19: Rádiózenekar. 20.10: Rádiózenekar. 21: Rádió Szabadegyetem. 21.40: Grammfón. 22: Beethoven-előadás. — 22.15: Vonósnyegyes. 23.15: A hangverseny folytatása.

Bécs. 23.30: Bécsi zene.

Berlin. 22: Figaro lakodalma, vígjopéra. Utána zenekari hangv.

Stuttgart. 24.10: Tánzene.

Apróhirdetések

Ezüst évőszköz vásárlásánál csak a harang védjeggyel ellátott árut kérje, mint egyedüli bármely külföldivel egyenlő gyártmányt, Tacumul ezüstáru gyár Cluj, Str. Gen. Neculcea (Kornis ucca) Nr. 6.

Háziaszonyok, vendéglősök, cukrászok! Prima minőségű téli almát, diót, gesztenyét, gombát, izeket detail mennyiségben, angró ár mellett szállít a Berger cukrászda Baiamareról.

Újra megnyitott Léb ort. kóser étterme Malom ucca 14. szám alatt! Izletes ételek olesó árak, kellemes helyiség. Utazóknak 10 százalékos kedvezmény. Abonoma, esküvők, bankettek olesó áron.

Detailizetkezelt felveszünk azonnali készpénzkaucióval.

Szigoruan vallásos, jól főzni tudó kisasszonyt keresek. Családtagnak tekintjük, Cseléd van. Fleischer Lipót isk. igazgató Timisoara IV. Piata Scudier 9.

Keresek egy Vacuum-apparátust megvételre. „Vacuum” jellegre.

Fűszerüzletheletység kiadó. Monostori ut 94. szám.

Hölgyek figyelmébe. Legújabb Bubi paróka transzformáció villannyal gondóritve, mely 6-8 hónapig megtartja a hullám és gondórséget felelősség mellett. Egyedüli készítője Mussa Gyula, Str. Memorandului 10.

Egy kicsi butorozott szoba kiadó. Bratianu (Király ucca) 20.

Biztos megélhetéshez 60-80.000 lej készpénzzel rendelkező társat keresek. Cim a kiadóban.

75.— lejért mindenki megörökítheti hangját. A felvétel 5 perc alatt elkészül és 75 lejért kap egy saját tulajdonát képező lemezt, melyet bármely patetefon lejátszhat. A lemez távolban levő rokonainak és barátainak üdvözlőlevelet visz. Szülők és nagyszülők évek múltával boldogan fognak gyerekeik, unokáik gyerekeikében elhangzott énekeiknek és beszédeknek örülni. — Felvételek külön helyiségben történnek. Vasárnap is nyitva. Grammfon Studio. Gallia selyemlerakat mellett.

Vigyázzon

Máramaros me nem megismétlődő A vasgárdisták kongresszusát ép kormány, szent kusz-pókuszokkal nyomorúságos r lusi zsidók ellen.

Csak a hatóság lis közbelépésén zsidósága megm paktól. Ki tudja, fojtották volna összeesküvést.

Ezalatt a kormány nek a bársonyszuk, mint eng kongresszusokra.

Vigyázzon a k Mert nem neh pogromra uszítar nem fájnak egy De ha egyszer ki tudja hol áll.

Nem jó a tűz A nyomor és talaja az antisze csak az antisze nizmusnak is. M gednek azzal, ha felizgatott parasz zenek meg a zsi

Az a kormány, gardák hóna alá tarta a mindent

A Banca M

Még nem tudn a Banca Marmor bizonyos: a Banca meg akarja a segítséget, am működéséhez szü Egyre több m hogy ez a segíts son, mint az ak Nationala nem hetetlen hírek jó lescu bankkorm ez, amellyel egy rol meg.

A nacionalista kipattanásától a „zsidó” bank bélyegez minden került is megfél politikusokat, ak felmérték ennek ségét az ország szempontjából.

Ebben a pokol volabb toldók a kenésmentes szar Lehet hogy M kielégítést nyer nacionalista sajton kinek hátán kinek kárára üln az áldozat?

Talán Blank A Blank Arisztid hogy magán és fog alamizsnaért nál.

Nem is ő itt a céiba, de a mérg tek halálos sebet tén. A román ip csattan a bosszúnak a hátán, am mada a Banca M hez tartozik, an hátán, amely bel földi vonatkozás bankon keresztül olyan súlyos lég külföld felé — N és Londontól Cap morosch szimboli életet, Évtizedek mán közgazdaság értékesebb insti szükség óráiban